

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvemši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 250.

V Ljubljani, v sredo 31. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom se pričinja nova na-
ročba, na katero uljudno vabimo p. n.
občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v
upravnistvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na
mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naroč-
nine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Volilno gibanje.

Edinost slovenske delegacije v dr-
žavnem zboru — razbita!

Razkrili smo nedavno načrt liberalne
stranke, razbiti edinost slovenske delegacije
in prenesti domači razkol tudi na Dunaj, v
državni zbor. Naš članek vzbudil je veliko
pozornost na vsem slovanskem jugu — in
marsikdo je bil, ki je zmajeval z glavo in
naših razkritij ni hotel verovati. Menil je, da
sodimo prestrogo, da delamo v tem oziru
liberalcem krivico . . .

Sedaj pa je naš članek našel popolno
potrditev od liberalne slovenske strani. V
nedeljo je bil v Postojni liberalni volilski
shod, na katerem so se predstavljali libe-
ralni kandidati, mej njimi tudi dr. Fer-
jančič. Tudi absolutni vladar slovenske
»inteligence«, dr. Tavčar, je prišel tje. In
pri tej priliki so liberalni Ferjančičevi vo-
lilci zahtevali, da liberalni slovenski poslanci
ne smejo vstopiti v obstoječi klub. Kaj je
dr. Ferjančič na to rekel, ne vemo. Dr. Tav-
čar pa je takoj izjavil, da se ta klub razbije.
Torej lepa, krasna prihodnost nas čaka.

LISTEK.

Sen na vernih duš dan.

Spisal Vaclav Kosmák, prevedel P. D.

Živela je krasna, mlada gospa. Lase je
imela plave kakor lan, njen nežni obraz je
cvetel kakor rože, in njena dobra duša je
gledala z velikimi, kot jezero modrimi očmi
mirno in globoko svet in vse, katere je sre-
čavala.

Najlepše pa in najmileje je gledala svo-
jega soproga in svojo majhno hčerko.

Prebivala je v stostolpnem mestu, v
kraljevem gradu.

Njen soprog je bil veren sluga starega
bolnega kralja, a ne samo sluga, nego tudi
zaupen čuvaj in varuh.

Nežnočuten pesnik pa je segel enkrat
po zlatih strunah in zapel:

„Ah radost, ah radost,
krasna res cvetlica,
le škoda, preškoda,
da korenine nima;
pride veter, jo odpiše,
pride voda, jo odnese,
ah škoda, preškoda,
da korenine nima.“

Čelakovsky.

Malovrhova, Gabrščekova in enaka modrost
ne bode več ostala izključna lastnina Slo-
vencev. Ta modrost nesla se bode tudi na
Dunaj in tam prodajala v parlamentu. Nam
Slovencem se tako imenitno godi na vseh
poljih političnega in gospodarskega življe-
nja, da tudi na Dunaju, v državnem zboru,
nimamo družega opraviti, nego — klati
se! Zares krasna bode postala bodočnost
slovenskega zastopstva v državnem zboru!
Boljšega si ne more želeli rodoljub — po
kopitu Tavčarja ali Malovrha.

Kaj pa poreče slovensko ljudstvo
k tej nakani? Le jedno samo sredstvo
je, naktane liberalcev preprečiti: to je, da se
ljudstvo pri volitvah postavi proti liberalcem.
Ali bode slovensko ljudstvo v prihodnjih
mesecih december in januarij pokazalo to
veliko politično zrelost? Danes tega še ne
moremo reči — toda obupati bi morali
na prihodnosti našega naroda, če bi ne
imeli vsaj nekaj upanja, da ljudstvo na
celi črti vstane in kandidata liberalne klike
izloči iz vrste onih, ki zaslužijo čast, zastop-
ati slovensko ljudstvo v centralnem parla-
mentu! Zavedno slovensko ljudstvo, vstani
in stori svojo dolžnost!

Pazite na volilske imenike

Imeniki volilcev v okrajnem glavarstvu
Kamnik za kmečko in občno volilno skupino
so razporejeni na ogled.

Vsi župani so morali prinesiti osebno
imenike k okrajnemu glavarstvu, pa malo-
kateri imenik jim je bil povsedeč narejen. Mo-
rali so imenike tam pustiti, da so jih pri
glavarstvu na novo spisali, kateri jim niso
bili všeč. In spisali so jih. Kaj mislite, ali
brez napak? En tak imenik sem videl. Ko-
liko napak! Na prvi strani še nobene, naj-
več v sredi imena volilcev so še prav pi-
sana, a stanovanje pri mnogih napačno, če-
ravno je bilo v imeniku od županstva nare-
jenem pravo, posebno vasi so napačne, po-
polnoma druge, številke pa so pustili iste.
Kaj naj rečemo nato? To-le: Somisljeniki,
preglejte o pravem času imenike, čeravno
je župan na naši strani, ker morda so se
tudi drugod take napake vrinile zoper voljo
županovo, in reklamujte vsako napako!

Shod „Narodovcev“ v Postojini.

Sinočni »Narod« prinaša daljše poročilo
o »narodno-naprednem shodu« v Postojini.
Pravi, da so se za kandidata »Narodovega«
izjavili zaupni možje, župani in obč. sveto-
valci iz Vipave, Rovt, Studenega,
Cerknice, Lozic, Reške doline,
Jablanice, Podkrajja, Vrabč,
Goč, Godoviča, Idrije, Žirov.
Ponedeljski »Narod« je imel neko pomoto
glede kandidatov. Iz včerajšnjega »Naroda«
posnamemo, da bo kandidat za notranjska
in gorenjska mesta dr. Ferjančič, za
notranjske kmetijske občine pa Ivan Božič.

Dr. Tavčar je koncem shoda obsipal
svoje poslušalce z naslednjimi izbruhi »svo-
bodne misli«: »Klerikalcem se mora sploh
odrekati sposobnost za politično delovanje«,
»Ministerskemu predsedniku bom kazal svoje
škorjane, o katerih se ne ve, da so na kveder
šivane«. »Duhovnik ni sposoben za politiko,
istotako ni sposoben za kako gospodarsko
organizacijo in sicer vsled svojega žepa ne,
ki je, kakor znano, bolj lačen, nego je ela-
stičen sorodni mu hrbet«. Dr. Tavčar je go-
voril te besede kot voditelj slovenske inte-
ligence! »Duhovniški lačen žep« je zredil
tega moža, o duhovniških lačnih žepih od-
kril se je baš zadnje dni z gluho nemnico si-
jajen spomenik, zato se nam ne zdi vredno
zavračati izbruhe voditelja slovenske inte-
ligence, ker se tako inteligenčen nastop ob-
soja sam ob sebi.

Koncem svojega govora je pozval dr.
Tavčar zaupnike, da se složno, energično in
polnoštevilno udeležijo volitev. »Narod« kon-
čuje svoje poročilo z besedami: »Pod vtisom
tega shoda izrekamo le iskreno željo, naj
društveni odborniki in zaupniki v vseh
okrajih in občinah storijo svojo dolžnost in
sijajna zmaga na Notranjskem je zagotov-
ljena«. — Pozor katol.-narodni somisljeniki!
Na neumorno delo!

Oklic koroških nemško-nacijonalcev.

Iz Celovca, dne 30. okt. Nek tajin-
stveni »deželni volilni odbor« nemškonaci-
jonalne stranke je minulo soboto v tukajšnih
listih objavil oklic do volilcev, v katerem
jih vabi v nemškonacijonalno naročje. Oklic

je prav klavern, samostojne nove misli iščeš
zaman, kar so tolikokrat že pisari nemški
listi raznega kalibra, se nam tu podaja po-
greto, s frazami lepo cdičeno. Nemškonaci-
jonalci vedo, kaj smejo zahtevati od svojih
privržencev, in zato jim podajo tak — vo-
lilni oklic!

Oklic začenja z lažjo o »nemških ljud-
skih pravicah, ki so v nevarnosti.« Bogme,
kje neki, in posebej še na Koroškem! Tu
imajo vso moč, katero tudi neusmiljeno iz-
koriščajo zoper nas, a še tožijo, da so —
zatirani! Obleka komedijantov se jim izvrstno
poda. — Dalje poudarjajo, da gre Nemcem
vsa moč — vsi drugi naj jim hlapčujejo! —
in da morajo to premoč braniti z vsemi
sredstvi. Smešni pa postajajo ti junaki, ko
govore o »pišli svobodi, ki je v resni ne-
varnosti.« Taki ljudje, do skrajnega nestrpni
in brezobzirni nasproti vsakemu, ki ne trobi
v njihov rog, — pa govorijo o — svobodi!
— Češki levdalci, nemški klerikalci — to so
znana strašila za razne nacionalne politične
otroke, zato ne smejo manjkati v volilnem
oklicu, kateremu je kumovala dvojica Do-
berniki-Lemisch!

Ganljivo-sladko se obrača oklic do Slo-
vencev, češ: »ne pozabimo, da zna ve-
čina (???) slovenskih deželanov ceniti nepri-
merno vrednost trdnega pridruženja do moč-
nega kulturnega naroda in da se zato z Nemci
ustavlja neizmernim hujskarijam slovenskih
agitatoričnih duhovnikov in njih
izvandeželnih pomočnikov. Pametno misleči
Slovenci gotovo niti za trenutek ne bodo
dvomili, kje najdejo v resnici varstvo in po-
speševanje.« — Ali ni ganljiv ta poziv do
Slovencev! Nemško-nacijonalni
oklic tako sladko vabi Slovence, ali more
še kdo trditi, da nam je ta gospoda na-
sprotna? Res, še vedno zna vspodbudno
propovedovati jagnjetu, ga vabiti v svoje
kremplje. Ali pa so te besede vsprejeli v
oklic samo v tolažbo onim mnogoštevilnim
ponemčencem, ki so glavni steber vsej nem-
škonacijonalni stranki. Gotovo so le ti tisti
»pametni« »Slovenci«, o katerih govori oklic,
saj drugih ne najdeš! Sami pa morajo go-
tovo poznati svojo — pamet!

»Nemška ljudska stranka podreja vsa

In radost mlade gospe tudi ni imela ko-
renine.

Stari kralj je pešal bolj in bolj, njegova
častitljiva, maziljena glava se je od slabosti
klanjala k prsim nižje in nižje, dokler se ni
nekega dne sklonila tako globoko, da mu je
težka krona padla raz glave, sam pa se je
zgrudil mrtev na postelj in je postal hipoma
tako reven in zapuščen, kakor najubožnejši
prosjak.

Pokopali so ga sicer s kraljevsko slavo
in častjo, pa lepi mladi gospi je srce pokalo
ter solze so ji zalivale oči, ko je šla za po-
grebom.

»Kako žalostno je to, ako umre tak ve-
likaš?« mislila si je. »Jaz sem res srečnejša
v svoji zadovoljnosti, nego on v vsi svoji
slavi in moči. O Bog ne daj, da bi mi smrt
vzela vse, kar mi je dragega.«

Stresla se je.

Huda slutnja se je polastila njenega
srca, kakor slana pomladnega cveta.
In ta slutnja je ni varala.

Soprog mlade gospe se je preveč utru-
dil pri pogrebnih slavnostih, obolet je in za
mesec dni je šel zvesti sluga za svojim sta-
rim gospodom, dobrim kraljem.

Krasni, lepi gospi se je bilo treba pre-
seliti iz kraljevega gradu. Vzela je svojo naj-
večjo dragocenost, svojo malo hčerko, ter
vse drugo imetje, in se presehla v svoj
rojstni kraj, da bi tam, kjer ji je cvetel raj
mladosti, iskala v spominih ter pri svojih
dobrih znancih zdravilo za svoje ranjeno
srce.

Globoka rana se je začela res zacelje-
vati. Hčerka lepe gospe je rasla in se raz-
vijala veselo, kakor pomladni cvet. Prirčno
je blebetala, tekala, se smejala, vriskala, in
mamica je vriskala ter se smejala z njo, in
je bila srečna.

Najsrečnejša pa je bila, kedar si je po-
sadila svojega angeljčka na kolena, prijala
njegove sklenjene ročice v svoje ter ste sku-
paj molili k Očetu v nebesih, da bi sprejel
njihovega ateja v nebo in tudi nju enkrat
poklical za njim.

A za tako molitev Bog ne more biti
gluh.

Milemu cvetu krasne gospe je grozila
strašna nevarnost na svetu, če bi bil odras-
tel; zato je Bog poslal po noči svojega an-
gelja, kateri nosi otroke v nebo, k zibelki
nežne deklice, jo je poljubil, in — zjutraj
je hčerka obolela ter ob tednu umrla.

Mati bi bila skoraj obupala. Rože na
licih so ji obledele, oči so se ji skalile, in
ves svet se ji je zdel veliko pokopališče.

Odkar je svojo hčerko pokopala, je bila
najraje na grobišču, krasila njen mali gro-
bek s cvetjem, in jokala, jokala, toliko, da
si ni oči izjokala. Zdela se ji je, da brez
svojega otroka ne more živeti.

Približal se je dan vseh vernih duš.
Krasna, blede mati se ga je radovala kakor
kake velike slavnosti. Pletla je vence, vila
kitice in pripravljala svetilke. Že popoldne
o vseh svetih je olupšala grobek svoje hčerke
kolikor mogoče lepo. Sklenila je, da bo celo
noč prečela pri svojem ljubljencu.

Zvečer je oblekla plašček in šla na po-
kopališče. Bilo je tam že mnogo ljudi in na
grobovih polno vencev ter luči. Tudi sama
je prižgala svetilke na grobku svoje hčerke
in pozabivši na ves svet okrog se je vrgla
na grob, in jokala dolgo, dolgo časa.

Naposled utrujena od plakanja ter kle-
čanja, je vstala, sedla na klopico pri grobu
in gledala krog sebe po pokopališču. Seru
ter tje je klečal še kdo vtopljen v molitev,
pa večina žalovalcev že je bila odšla.

Pokopališče je bilo pravi vrt, le da je
bilo drevje in grmovje že na pol uvelo. Na

politična vprašanja najvišjemu političnemu interesu, pravi oklic, zato pa kar suho, brez ovinkov in neusmiljeno zahtevajo — nemški državni jezik. To je edino pomagilo za bolno državo, pravijo! No, samo da jim kdo to tudi pripozna!

»Prosta šola« — »ljudska vzgoja« — in druge take fraze morajo še dati lim za take nemškonacionalne limanice. — »Volijo naj se samo možje, ki se potegujejo za nemštvo, svobodo in vspešno socialno preosnovo«, tako vzklikajo, zavoljo lepšega pa privlečejo na dan znano publiko o »narodnem miru« na Koroškem.

S tem sem Vam označil vsebino volilnega oklica naših koroških mogočnejšev. Res, vsebina je klaverna, zato pač ne kaže, izgubljati o nji še več besed!

Volilno gibanje na Koroškem.

Iz Celovca, dne 30. okt. »Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem« je imelo minulo nedeljo dva shoda: predpoludnem v Grebinjskem Kloštru, popoldne pa pri Dürnwirtu, občina St. Peter ob Velikovu. Oba shoda sta bila jako dobro obiskana. Na prvem shodu sta govorila gospoda Grafenauer in Podgorc, na drugem pa gg. Grafenauer in Treiber. Došli volilci so z največjim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov. Na oba shoda prišlo je tudi nekaj nasprotnikov. V Grebinjskem Kloštru je prišel nemški luteranski (!) posestnik Tušnik (ki se je imenoval kot kandidat za peto kurijo) z nekim inženierjem barona Helldorfa. Oba sta parkrat zaklicala »heil Wolf«, a potem odšla. K Dürnwirtu je prišlo par hlapcev, očitno najetih od nasprotnikov, da delajo zgago. Eden se oglašil za besedo; čenča nekaj zoper duhovnike, potem pa obdoljuje Slovence, da — zatiramo Nemce!! Ta pa ta! Glasen krohot zbranih kmetov je nasprotnika kmalu ugnal v kozji rog.

Prihodnjo nedeljo dne 4. novembra napravi naše katoliško-politično društvo zopet dva shoda, in sicer predpoludnem v Grabaljivasi (občina Rekarjavas), popoldne pa v Št. Juriju na Vinogradih (občina Važenberg).

Veliki poslanec celovškega mesta Dobernik se je v posebnem pisemcu zahvalil častitim mestnim očancem, da so mu izrekli zaupanje, ter je izjavil, da zopet prevzame kandidato.

Za veliko posestvo od nemško-nacionalne strani kandiduje dosedanji poslanec Milesi.

Kdo bo naš poslanec?

(Izvirni dopis iz mokronoškega okraja.)

Kakor na Štajerskem zoper bivšega izvrstnega poslanca g. Žičkarja, tako se ruje pri nas na Dolenjskem zoper kandidato našega dosedanjega velezaslužnega državnega poslanca g. Povšeta. Liberalni časopisi pišejo tako, da bi človek mislil: Izvolitev gospoda Zupančiča je že gotova, g. Povše nima več upanja priti v državni zbor kot zastopnik

nebu je plaval tiho blede mesec, raztrgani, sivi in beli oblaki pa so hiteli po modrem nebesnem oboku kot divji labodi.

Žalostna gospa je gledala, kako se razliva lunina svetloba po uvelim pokopališkem vrtu. Ta svetloba je polagoma zapredla tudi njene utrujene oči kakor s pajčevino. Očesne vejice so se zaprle in videla je krasno prikazen.

Bila je v cvetočem vrtu. Povsod na tisoče rož in drugih prekrasnih cvetlic, kakoršnih še nikjer ni videla. Skozi vrt je korakala cela vrsta otrok, veselih in krasnih, kakor angeljčki božji. Hiteli so proti velikemu, razsvetljenemu hramu božjemu. Zdelo se ji je, da je iz samega zlata in dragih kamenov. Skozi odprta vrata je donela pesem, tisočkrat slajša nego slavčev glas.

Pri pogledu na te vesele otroke je veselo vskliknila krasna, bledolična mati.

Naenkrat zagleda med drugimi otroki opotekati se malo deklico. Nesla je težak, velik vrč, in ni mogla drugih dohitevati. Gospa je spoznala svojo lastno hčerko.

»Kako težak vrč vendar neseš, moj angelček?« je zaklicala.

Deklica je pogledala žalostno na mater ter rekla:

dolenjskih kmetov. V resnici pa je stvar drugačna. Celo v svojem domačem volilnem okraju, Mokronogu, ima dosedaj Zupančič še primeroma malo zagotovljenih glasov, in ti glasovi pripadajo znanim liberalcem, kateri tudi dosedaj g. Povšeta niso volili. Ako somišljeniki povsod store svojo dolžnost, imamo upanje, da tudi v našem razkričanem okraju prodre g. Povše z večino, kakešno on za služi.

Res je g. Zupančič tukajšen domačin, in ima na več krajih sorodnike in prijatelje. Toda s tem liberalni stranki ni dosti pomagane. Zupančičevi sorodniki in znanci so, kolikor nam je znano, tudi pri prejšnjih volitvah delali in agitirali za liberalno stranko, in niso še le z Zupančičevo kandidato za isto pridobljeni. Torej v tem oziru Zupančičeva kandidatura v našem okraju ne pomenja za liberalno stranko nobene pridobitve, za našo nobene zgube.

Liberalci se ustijo, češ, kmetje so vsi za Zupančiča, kmetje hočejo biti sedaj enkrat samoglavni in kmeta iz svoje srede izbrati za poslanca; g. Povšeta ne marajo tudi za to ne, ker je preveč klerikalen. Ta trditev je liberalna laž. »Kmetje«, ki se pri nas oglašajo za g. Zupančiča, so popolnoma iste baže kot na Štajerskem kozjanski »obrtniki, delavci in proletarci«, namreč liberalni učitelji, gostilničarji in enake vrste »kmetje«. Ti so vneti za Zupančiča, ti mečejo svoje liberalstvo slovenskemu svetu v oči, kot splošen izraz dolenjskih kmetov. Toda ne boš, Jaka! Hočete nas s krikom in vikom premetiti, toda ravno vaše vedno in glasno kričanje, da je vse za Zupančiča, nam je dokaz, da se tudi sami zavedate, na kakih tleh stojite. S svojim krikom ste podobni boječemu popotniku, ki potujoč skozi samotni gozd, poje in zvižga, da bi ga bilo manj strah, in da bi morebiten napadnik mislil, da gre cela truma ljudi skozi gozd, ter se zato vzdrlžal napada. Poznamo naše kmete boljše kot vi, in vemo, kam se bodo odločili, ko jim bo pri volitvi izbirati med Zupančičem in Povšetom.

Kot posebno hvalevredno lastnost kandidata g. Zupančiča navajajo liberalci, da je on tukajšnji domačin in sam kmet. On je v resnici tukajšnji domačin, in ima v tem oziru prednost pred g. Povšetom. Toda ta prednost je pri kandidatih za državni zbor tako minimalnega pomena, da store liberalci najboljše, ako o njej molče, da se jim ne bomo smejali. Smelo trdimo, da g. Povše splošno veliko boljše pozna potrebe dolenjskih kmetov kot g. Zupančič.

»Pa g. Zupančič je sam kmet«, ti bo s patosom zatrdil liberalci. Nato odgovarjamo: Da je kandidat kmetske kurije sam kmetovalec, to je sicer nekaj, ni pa še vse, kar se zahteva od kmetskega poslanca. Pošljite enkrat kot kmetske zastopnike na Dunaj samo može kakor je g. Zupančič, in videli boste, kaj bodo dosegli, in naj bi tudi imeli najboljše voljo.

Kot rečeno, g. Zupančiču osebno nič ne rečemo in ne očitamo slabih namenov, toda

»Mamica, nositi moram v njem vaše solze, ki jih vi za-me jokate, zato ne morem teh drugih otrok na potu v nebo dohitevati. Mamica, prosim vas, ne jokajte več, da ne bo vrč še težji«.

»Oh, ne, ne, moj angelček, nič več ne bom jokala« je zaklicala mati in se zbudila.

Čudež se je gledala okrog sebe in spoznala, da je na pokopališču in na tem velem vrtu — je sevala blede luna. Mati se je zagledala v jasno luno, miren smehlaj je razjasnil njena lica, pokleknila je na grobek svoje hčerke, gladila ga z mehkim rokama in šepetala: »Ne, ne, moja draga dušica, ne bom več zate jokala.«

Vstala je, šla domu in spala tiho spanje do belega dne.

In odsihdob se je spominjala svoje hčerke brez solza, — saj se je spominjala male svetnice in s tem se je tolažila, da bo kmalu zopet prebivala s svojim soprogom in svojo hčerko v kraljevem gradu, toda v gradu Kralja, kateremu nikdar ne pade krona z glave in kateri nikdar ne umre.

S to tolažbo, s tem zdravilom ste se zacelili dve globoki rani v njenem srcu.

povedati moramo kmetom in jim zaklicati v spomin, da se tudi med njimi nahajajo, ki gledajo bolj na svojo korist kot svojih tovarišev — kmetov, in zato ni nikjer zapisano, da bi moral zastopnik kmetov ravno kmeti biti, ampak popolnoma zado- stuje to, da kmete dobro zastopa, kot je to storil dosedaj g. Povše.

Sicer je pa tudi g. Povše kmetski strokovnjak, in sicer tak, da se mu g. Zupančič niti primerjati ne more, in bo kmete tudi v strokovnih, specifično poljedelskih vprašanjih bolje zastopal kot g. Zupančič, o katerega izvanredno izvrstnem kmetovanju dosedaj nismo še ničesar čuli.

Kaj pa ima kandidat g. Zupančič še na sebi priporočila vrednega, razun tega, da je kmet in da nemško zna? Reči moramo, da nam v resnici ni znano, kaj naj bi njega razun navedenih dejstev in liberalne stranke še priporočalo za državnega poslanca. Mož je gostilničar in posestnik v Rakovniku pri Št. Rupertu; njegov postranski prisluzek je mešetarenje in barantanje s konji. V šolo, razven domače ljudske šole ni hodil, ako izvzamemo šolanje v Vidmu (Udine) na Laškem, kamor ga je njegov oče poslal, da se navadi laščine v svrhu kupčevanja s konji. S politiko se dosedaj ni pečal, torej so mu tudi posli državnega poslanca popolno tuji.

Tak je torej mož, katerega so liberalci postavili kot protikandidata g. Povšetu, znane- mu veščaku v kmetijstvu, izkušenemu parlamentarcu, tudi v višjih krogih uglednemu možu, ki se je vestno trudil, da bi kmetijskemu stanu pomagal, kateri je tudi že veliko dosegel v državnem zboru.

Reči moramo, da je g. Zupančič ravno s tem, ker se je postavil g. Povšetu kot protikandidat, pokazal, da nima smisla za korist kmetskega stanu posebej, in celega slovenskega naroda.

Mej Povšetom in Zupančičem torej dolenjskim kmetom ne bo težko izbirati in pre- pričani smo, da bodo vsi zavedni dolenjski volilci, katerih »Naroda« ni okužil s svojo liberalno gonjo, oddali 18. decembra svoje glasove svojem dosedanjemu velezasluž- nemu poslancu vdji Povše tu.

Boj proti Hrvatstvu.

IV.

Niso prenehali še naši nasprotniki z napadi na Hrvatstvo radi katol. kongresa v Zagrebu in radi svečanosti v Djakovu prigodom proslave 50letnice škofa Strossmayerja, kar so začeli nov boj proti sveti stolici v Rimu radi Hrvatstva. Poznato je, da sta se podala v Rim zadnje dni meseca septembra Strossmayer in Stadler, da se poklonita papežu kakor drugi škofje v svetem letu.

To pa našim sovražnikom ni bilo prav. Že svečani pozdravi, s katerimi so sprejemali Hrvati dr. Stadlerja od Zagreba pa do Reke, so grozno jezili vse hrvatske nasprot- niki. A kaj poreče svet, če bode papež sprejel oba ta škofa, katera Mažari in Nemci smatrajo za upornika proti drž. sestavi av- stro ogerske monarhije. Tukaj bi morala po- sredovati diplomacija avstro-ogerska ter pa- pežu dokazati, da ne gre sprejemati takih škofov. Toda vse to vpitje mažarskih in nemških časopisov ni nič pomagalo.

Papež je sprejel vrlo prijazno oba hr- vatska škofa. A zdaj je bil pravi ogenj v strehi. Eni so tajili, da papež ni bil prijazen obema škofoma; drugi pa so brez vsakega razloga udarili na sveto stolico, češ da je ona neprijazna posebno nasproti Ogerskej, kajti njej bi moralo biti vendar poznato, da je delovanje obeh škofov naperjeno proti današnjemu drž. urejenju ogerske države. Ti pritlikovci seveda ne vedo, da je sveta stolica o vsem vrlo dobro podučena, pa da ona ne more ravnati drugače, nego kar za- hteva pravica.

Sveta stolica ve dobro, da Hrvati branijo svoje pravo, ki jim je potrjeno od sa- mega kralja, a da se delovanje obeh škofov popolnoma ujema s pravičnimi zahtevami hrvatskega naroda. Iz zgodovine nam je znano, da je sv. stolica vselej in brez vsa- kega razločka branila pravo vsakega naroda proti raznim nasilnikom, kako bi mogla te- daj Mažarom in Nemcem na ljubo zapostaviti Hrvate, ki so jej tako mili kakor vsak drug narod. Ko so ti žalostni vitezi uvideli, da se sv. stolica drži svojih čvrstih načel in da nikomur ne popušča, so ležili ves svoj žolč

proti avstro-ogerskemu poslancu pri sveti stolici grofu Reverteri, češ, da ni on storil svoje dolžnosti, premda je bil po njihovej trditvi upozoren od dunajskega nuncija, da posreduje o tej zadevi pri papežu in da za- brani avdijencijo obeh škofov.

Kar so pisali vsi ti nam sovražni časo- pisi o posvetovanju Kallayjevem in dunaj- skega nuncija pri Reverteri, nobeden ne ve- ruje, a tudi sami ne, nego so se v svojej zlobi izmislili, samo da morejo napasti grofa Revertero, ker jim ni sploh po volji, in da si ohlade malo jezo, ker so v tem boju proti Hrvatstvu tako sijajno propali.

Izrazili so celo željo ti nezadovoljneži, da pojde grof Revertera kmalu v pokoj in da ga bode nasledil nek mažarski grof, ka- terega soproga je protestantkinja. Toda ka- kor je videti, bodo ostale vse te želje neiz- polnjene. Zadnjo tolažbo je podelila tem ne- dostojnim bojovníkom »Polit. Cor.« v nekem telegramu iz Rima, da sprejem škofov Strossmayerja in Stadlerja vendar ni bil tako ljubezniv, kakor to zatrjujejo privrženci obeh imenovanih škofov.

In ravno tisti dan, ko smo brali to br- zojavko iz Rima, je prispel dr. Stadler v Za- greb, ter se izjavil pred svojimi prijatelji, da je poročilo hrvatskih časopisov o njegovem kakor tudi o Strossmayerjevem sprejemu pri sv. očetu popolnoma resnično.

Tako v tem boju naši nasprotniki niso bili samo premagani nego tudi osramočeni, a tudi tolažba, katero jim je privoščil po- znati hrvatski (!) poslanec Gjurković v oger- skem saboru, češ da Stadler ni niti hrvatski škof in da njegovo delovanje na Hrvatskem ni niti najmanjše uvaženo, jih ne more umi- riti. Ideja hrvatska je jača, nego so mislili ti naši nasprotniki, a če jo branijo prvi cer- kveni dostojanstveniki, je tudi nepremagljiva. To je, kar je storilo naše protivnike besne proti Hrvatstvu, ali tudi zdvojne v nepošte- nem boju proti pravični stvari.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Poljaki in »delavna večina« v zbornici. Dunajska »N. Fr. Presse« objavlja daljši dopis iz Lvova, v katerem se nekdo, bržkone kak član bivšega poljskega kluba, znova ogreva za delavno večino v dunaj- skem parlamentu, kakoršno so za kulisami skovali dne 8. junija. Ministerski predsednik Koerber je tedaj tej večini prekrizal račune in baje s tem učinil veliko napako, ker je poprej odložil orožje in zaključil zborovanje, predno je sploh nova večina pokazala svojo moč in zmoglost. Sedaj bo v tem oziru drugače. Poljaki se nadajajo, da bode nova večina štela 300 članov. V njej bodo zasto- pani poleg Poljakov vsi Nemci razun radi- kalcev, računajo pa neki tudi na kat. nemško ljudsko stranko, krščanske socialce in baje celo na Jugoslovane. Osamljeni bi bili torej — prav za prav samo Čehi in Schönerer- jevci ter one poslaniške skupine, ki bi event. simpatizovale s tema dvema skupinama. Nova večina ne bo razvila nikakega politič- nega programa, marveč le gospodarskega. Vkljub češki ali nemški obstrukciji bo sku- šala rešiti proračun, investicijsko predlogo in druge narodno-gospodarske zakonske osnove. Za prvi trenotek upajo Poljaki iz- hajati s tem programom, pozneje se bo pa po potrebi razširil, a dobiti bo treba tudi temu primerne vlade.

Paragraf 14 deluje. Uradna »Wien. Zeitg.« je objavila včeraj cesarsko naredbo na podlagi § 14., s katero se podaljšuje funkcijska doba članov trgovinskih zbornic za tako dolgo, da bo potrjen novi vo- livni red za te zbornice, kar se zgodi tekom prve polovice prihodnjega leta. S tem je trgovin. in obrtnim zbornicam omogočeno izvrševati volilno pravico pri bližnjih držav- nozbornskih volitvah, za kar so prosile razne obrtne komore. Vlada izjavlja v svojem ute- meljevanju, da bo skušala to dobo čim bolj okrajšati, ker je vendar ta podaljšava kolikor toliko izvanredna.

Vlada in kompromis v tirolskem veleposestvu. Nemško-liberalni dunajski listi so razbobnali v svet, da je vlada prit- skala na nemške liberalne veleposestnike, da so sklenili kompromis s »klerikalci«. Na- pram temu izjavlja dr. Grabmayr v »Tiroler Tagbl.« nastopno: Pri razpravah sta bila od

konservativne strani prisotna grof Brandis in baron Biegeleben, od napredne pa dr. Hepperger in jaz. Na našo skupino ni vplival v tem oziru ne namestnik, ne ministerski predsednik. Vlada je izvedela o kompromisu, ko je bil že gotova stvar. V času, ko je dr. Koerber poslal znano pismo na barona Malfattija, se še sploh ni govorilo o naših volitvah.

Kako se umeva slovanska solidarnost? — Znano je, da biva v Šleziji poleg Poljakov tudi veliko število Čehov, posebno pa v tešinskih okrajih. Volivni odbor za Šlezijo je imel 25. t. m. sejo, pri kateri se je razgovarjal o kandidatih za peto in četrto skupino. Navzoči češki zaupniki so izjavili napram svojim poljskim tovarišem, da hočejo z njimi solidarno postopati, da pa zahtevajo, da jim Poljaki prepuste jeden mandat. Tej želji pa Poljaki niso hoteli ustreči ter so postavili v obeh okrajih same poljske kandidate in se tudi niso ozirali na poznejše zahteve čeških zaupnikov. Lepa solidarnost!

V ogerski poslanski zbornici se je pričela včeraj živahna razprava o znani izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda povodom njegove poroke z grofico Chotekovo, sedanjo kneginjo Hohenberg. Poročali smo že, da je opozicija pod vodstvom Košuta in Ugrona napovedala odločen boj ministerskemu predsedniku Szellu, ker je je noče v plenumu predložiti hišnega zakona habsburških dinastij, češ da je ta izjava novum in da jo torej treba pojasniti. Ta boj se je včeraj res pričel in udeleževali so se ga vsi člani opozicije, kolikor jih je pač moglo priti na vrsto. Ministerski predsednik v včerajšnji seji ni govoril, kar so mu zelo zamerili gotovi možje, češ da si ne upa zagovarjati svojih nepravilnosti. Boj se izvaja brzkone danes. Opozicija sicer ne bo imela pri glasovanju nikakega uspeha, ker je večina solidarna, toda dejstvo je, da je Szell poražen, ker ni mogel odvrtni skrajno neprimerne debate.

Najkrajše zasedanje ogerskega državnega zbora je od leta 1867 sem sedanje četrto zasedanje. Rešila se bo namreč poleg nekaterih peticij le samo predloga o izjavi prestolonaslednika povodom poroke. Ko pa finančni odsek predloži svoje poročilo o proračunu za leto 1901, se takoj otvori peto in zadnje zasedanje v tej legislativni dobi. Do tedaj ne bo imela zbornica nikakih plenarnih sej. Sedanje četrto zasedanje je bilo otvoreno 30. aprila in bo trajalo torej le šest mesecev, od katerih pa odpadejo skoro trije na poletne počitnice.

Kraljica Viktorija — cesarica angleške države. V Sidneyu so ondotni Nemci priredili pred kratkim večjo slavnost, h kateri so prišli tudi mnogi odlični Angleži, mej njimi posebno ministerski predsednik Lyne. Ta mož je imel pri tej priliki daljši nagovor ter mej drugim čestital Nemcem k prijateljskim razmeram napram Angliji. Potem pa je prešel na Chamberlainovo izjavo glede državne jedinosti ter izrekel nado, da se ponudi kraljici Viktoriji naslov cesarice cele angleške države ter se ta torej povzdigne v cesarstvo. — Buri bodo pač veseli, da jim usoda nakloni novo — cesarico. Krüger jih gotovo že sedaj zavid.

Kinley - Bryanova kandidatura. V severo-ameriških zveznih državah je volivni boj že v polnem cvetu. Obe glavni stranki delujeta na vse kriptje za svoje kandidate. Obe stranki se hvalita, da jima je vseh zagotovljen. Mac Kinleyeva stranka je zmaga tako gotova, da povsem prezira Bryana, stranka tega kandidata pa pravi v »Journalu«, da moč demokratiške stranke tako narašča, da bo dobil Bryan več glasov, kakor mu jih je potrebno za izvolitev.

Dopisi.

Iz Vinice, 27. oktobra. (Odgovor dopisu v »Sl. Narodu« št. 223, z dne 28. septembra.) Pozno odgovarjam, a še le sedaj sem bil opozorjen na »Narodov« dopis, ki se zaleta v naš občinski odbor in v g. župnika. — Kar se tiče g. župana in občinskih odbor-
nikov, pozabil je dopisnik navesti, da je bil pred jednim letom sam odbornik in da je stavil take predloge, katerih mu drugi odborniki nikakor niso mogli potrditi, takó, da je naposled sam uvidel, da je vrgel nekoliko

slame iz svoje brihtne glave na posvetovalno mizo, pa ne vse! Predobro vemo, zakaj so se spravili sedaj nad nas. Ali niste pri zadnjih volitvah kandidirali za župana? Koliko glasov ste pa dobili? — Tudi to naša nasprotnika zelo boli, da je poslušal g. župan pri povelju prevrženega kneževskega in ne dovoli več plesa v svoji gostilni. V odgovor vama samo to, da dela g. župan na župan na svojem posestvu, kar hoče, in se posebno ta njegov korak kaže, da je mož značajan in poslušal želje svojega nadpastirja. Potem navaja dopisnik, kaj je pri nas potrebno in kaj je nepotrebno.

Kar se tiče požarne brambe, ima ista za sedaj dovolj oprave, in sedaj se ne treba podpore, ko ima občina drugih stroškov dovolj. Ali je požarni brambi pri zadnjem ognju v Bosancih česa manjkalo? Ali ni storila svoje dolžnosti v največjem pomenu besede? — Dopisnik tudi pravi, da se nam zdi nepotrebno, podpirati strelne postaje. Ako hoče, da podpiramo strelno postajo, preloži jo naj na drugi kraj, oziraje se na centrum, dokler jo bo pa imel v svojem vinogradu in točo podil na naše vinograde, naj si pa pomaga sam, ako si hoče.

Kar se tiče podobe v kapelici sv. Jurja, o kateri govori dopisnik, je ista izdelana na Češkem in je to jako pohvalno, da se vidva, pristna liberalca, norčujeta iz čeških del. Na drugi del ostavka vama pa sploh ni mogoče odgovarjati; posimo, izrazita se drugič bolj dosledno!! Ker smo pa ravno pri kapelicih, vas pa še mi nekaj spomnimo. Ali si niste vi pred 2 leti poiskali poleg svoje stalne službe tudi službo tržkega stavbenega mojstra in sicer šp. cijalista za kapelice? Kot tak ste pričeli zidanje štirih kapelic po lastnem načrtu. Tržani pričakovali smo nekaj krasnega, ali o presenečenja, ko so bile kapelice dogotovljene. Vsi smo povpraševali: »Ali so res že do cela gotove?« In sedaj, ko stoji v trgu prekrasna kapelica, katero sta dala zgotoviti trgovec g. Jurij Šterk in naš župnik gosp. König, sedaj ste morali seveda vi kot stavbeni šp. cijalist najti nekoliko napak na tej stavbi, ki dela ponos celi Vinici. No, pa to slabost bi vam še oprostili, ko bi le drugih večjih ne imeli. Predno se še ločim od vaju, da vama kot dober prijatelj še dober svet: Vi gospod L. si vzemite korajžo in kandidujte za državnega poslanca; g. B. vam naj pa pomaga in prodrli boste gotovo.

Viničan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. oktobra.

»Narodove« laži. »Narod« piše, da je imenovanje g. Končnika popoln poraz »Slovanske krščansko-narodne zveze«, da je to imenovanje bankerot »Zveze«. To trditev bo morda kak »intelligenten« Narodovec verjel, ne more je pa verjeti tisti, kdor ve, da se je Končnikovo imenovanje izvršilo po razpustu državnega zbora, torej ni mogla »Zveza« nič storiti proti imenovanju. Dr. Tavčar naj se raje peča z bankerotom svojega narodnega prepričanja, ki je dr. Schafferja pripravil v dež. šolski svet. Najnedostojnejša je pa ta le »Narodova« trditev: »Ko so klerikalci bili gospodarji kluba, so za gotov denar in za mastne koncesije v prid svoje stranke prodajali svoj narod.« »Narod« pravi, da vlada ni dala »zastonj« »Gospodarski zvezi« 5000 gld. »Narodova« lažnjivost v tem oziru smo že opetovano zavrnili, ako »Narod« laž vedno ponavlja, radi tega pač ni nič bolj resnična. Radi podpore združnemu gibanju se ni treba nobenemu prodajati, vlada združno gibanje podpira v vseh deželah in je bo tudi pri nas kljub Tavčarjem in Malovrhom! Končnikovo imenovanje je zasluga tistih, ki skrbje, da je mej Slovenci po liberalni gonji vedno večji razdor, tistih, ki ta razdor podpihujejo z lažnjivimi svojimi jeziki in ki ravno v tem razdorui iščejo svoje zasebne, ne pa narodove koristi, zasluga »Narodove« ožje izrazila: »Kaj nam Končnik, samo da je liberalca.« Tako gospoda! Kadar bode zopet kak Nemec dobil mej nami mesto, na katerem bi moral stati domač mož, tedaj primite sebe za ušesa, ker vi ste tisti, ka-

terim je ljubši nemški liberalca, kot pa slovenski rojak!

»Narodova« poročila o volivskih shodih so povsem tendenciozno zavita. Tako je minoli teden »Narod« pisal, da kandidat dr. Žitnik kot netopir le po noči leta po Notranjskem. No, Žitnik je minole dni obiskal ob belem dnevu razne občine na Notranjskem, imel tri shode ob belem dnevu, štiri pa na večer, ker ljudje ob delavnikih po dnevu nimajo časa. Istotako ni res, da je dr. Žitnik pri Sv. Treh Kraljih moral bežati s shoda. Gospodje vitez Premerstein, župan Lapajne iz Idrije, župan Pavlin iz Žirov in drugi so pričeli, da dr. Žitniku ni bilo treba bežati. Ravno ti so hoteli, da dr. Žitnik govori do konca. Le Vrhovci so zahtevali, da se nekateri nasprotniki odstranijo. In ker je vsled tega nastal prepir, je Žitnik sam zaključil shod.

Kandidat Luka Jelenec in njegov program. »Narod« pravi, da je v Postojini Luka Jelenec »razvijal svoj program«. Kaj je modrega povedal, »Narod« ne pove in mislimo, da ima prav, ker o delavstvu narodnonapredni program nima niti besedice! To dejstvo najbolj označuje tudi kandidata narodnonapredne stranke in njegovo vednost v delavskem vprašanju. Program narodnonapredne stranke kaže, da je veliko socialno gibanje, ki se vrši po celem omikanem svetu, liberalnim »učenjkom« neznana stvar. »Narodova« »delavec« hoče valiti krivdo žalostnih socialnih razmer na »stariše« češ: Če bi naši stariši, dedje in pradedje imeli napredno šolo v no-
vodobnem smislu, bi socialne razmere v narodu imele povsem drugo lice. Kakor kaže program narodnonapredne stranke in njihov kandidat, tudi liberalcem novodobna šola nič ne pomaga.

Alkoholizem in njega posledice. Zdravniški krogi pričeli so v novejšem času akcijo, vsled katere naj bi se zavzivanje alkohola kolikor mogoče omejilo, ker se je znanstveno dokazalo, da alkohol kot brezdomno strupeno snov uničuje živčne dele človeškega organizma in tako pospešuje končno katastrofo. Kakor smo že poročali, predaval bode prihodnjo soboto, dne 3. novembra, ob 7. uri zvečer v dvorani »Mestnega doma« g. dr. Ivan Robida o alkoholizmu in njega posledicah. Z ozirom na splošno važnost in zanimivost predavanja pričakovati je obilnega obiska. Vstop prost.

Imenovanje. Štajersko dež. finančno ravnateljstvo je imenovalo finančnega konceptnega praktikanta dr. Karola pl. Devčiča finančnim koncipistom ter oficijala Fr. Žoharja, blagajnikom.

Ustanove za medicince. Deželni odbor štajerski razpisuje štiri ustanove po 600 kron za štajerske medicince na graškem vseučilišču. Prosilci se morajo zavestati, da bodo po dovršenih naukih osem let izvrševali svojo službo na deželi. Prošnje do 20. novembra potem dekanata medicinske fakultete na dež. odbor.

Poroke. V Clevelandu v Ohio se je poročil g. Ivan Pucelj z gđ. Šutlajvevo — V Črnomlju se je poročil g. dr. Josip Malnerič, okrožni zdravnik, z gđ. Rafaelo Inglič. — Dne 5. novembra se poroči v Ljubljani g. dr. Milan Hribar z gđ. Berto Šlegel. — G. Alojzij Majar, učitelj pri sv. Andražu, se je poročil z gospodično Frančiško Kupljen iz Žitlave.

Sodnijski izpit je napravil s prav dobrim uspehom c. kr. avskultant g. Ivan Benkovič v Celju.

Na dopust je šel radi bolehnosti bivši slovenjebistriški kapelan g. Matej Osenjak. Preselil se je v Gradec.

Iz Št. Vida nad Ljubljano, 29. t. m. Naša čitalnica priredila je včeraj v društvenem domu veselico, katera je take v zabavnem kakor tudi v gmotnem oziru prav povoljno uspela. — Pevske točke izvajale so se izborni. — Prav dobro je ugajala A. Funtekova pesem »Bogat si bil...«, koju je gđ. A. Cerar prav fino deklamovala. — Čez vse pa nas je presenetila veseloigra »Muteca«, katera je vzbudila nemalo smeha ter so želi igralci mnogo ploskanja. Kateremu izmed igralcev pa da bi prvenstvo dali, je pač težko odločiti, kajti igrali so vsi od prvega do zadnjega dobro, kar se je

tudi splošno priznavalo. Rediteljem veselice gre vsa čast za izborni uspeh, posebno pa neutrudljivemu, za dobro vnetemu g. Vidicu. Ako omenim, da so igralci — diletantje — večinoma novinci — obrtniki in kmečki fantje, se mora pač z veseljem konstatovati, da društvo res vidno napreduje.

Nove zvonove je danes posvetil v Samassovi livarni presvetli knezoškof in sicer tri za podružnico Matere božje v Smoleni vasi, župnija Šmihel pri Novemestu, ter jednega za podružnico Dretelj, župnija Gabela v Hercegovini.

Šolske vesti s Štajerskega. Iz praznjeni učiteljski mesti v Čadramu sta dobila gospod Josip Mithans, absolvirani učiteljski in gospica Ljudmila Božič iz Ži. Na njeno mesto pride gđ. Vinc. Blažič od slovenske šole v Konjicah. — Razširjenje šol je dovoljeno slovenski petrazrednici v Konjicah v šestrazrednico ter po eden razred več v Čadramu, Špitaliču, Prihrovini in Keblu. Razširi pa se tudi šola pri Sv. Kunigundi na Pohorju in trirazredna slov. šola v Vitanju.

Odkritje spomenika raj. župn. Jan. Mesarja se bo praznovalo v torek dne 6. novembra v Šmartnu pri Kranju. Začetek ob 11. ure dopoldne. Prijatelje in častilce velezaslužnega rajnika vabimo, naj se slavnosti udeležijo.

Sreča na lovu! Dne 28. t. m. ustrelila sta lovca Janez Stefančič in Janez Žnidaršič v lovu Antona Ponuda, župana Starotrskega, medveda 87 kg težkega. Lovili so srne, pa so naleteli na kosmatinca.

Ljubljanske novice. Vzoren občinski svetnik. Danes se je pečalo z bojevitostjo Bolčevega Pepeta okrajno sodišče ljubljansko. Pepetu se je slabo godilo. Njegovo junaško dejanje napram Kmeticu se je odstopilo deželni sodniji, ker to dejanje tvori težko telesno poškodbo, ki je trajala nad 20 dnij. Obžalujemo, da se je na tak način dokazala »resničnost« znanega Pepetovega »popravka«. Sedaj le še pričakujemo, da ga bo v prihodnji občinski seji g. župan pohvalil. — Pet mesecev je že dobil radi nevarnega pretenja čevljarski pomočnik Alojzij Praček. — Priseganje rekrutov tukajšnjih posadk bode jutri ob 9. uri dopoldne v infanterijski vojašnici. — Tlakovati nameravajo prihodnje leto tudi Karlovsko cesto. — Šest novih modernih cest je dobila Ljubljana tekom zadnjih petih let. — Konji so se splašili Jak. Dimniku, posestniku iz Snebrja. Mož je padel z voza in je precej poškodovan. Konja je ujel mitničar. — Otroka povila je v gostilni pri Blumauerju Mar. Cukale iz Loža. Odpeljali so mater in otroka v bolnico. — Ukradel je nekdo Mar. Jelenovec iz odprte kuhinje 20 kron z denarnico vred.

Zahvala. Podpisani se tem potom najsrčneje zahvaljuje bratskim gasilcem iz Bleda, Gorij, Begunj in Radovljice, kateri so nam pri zadnjem požaru tako hitro prihiteli na pomoč. — Valentin Mužan, načelnik gasilnega društva na Boh. Beli.

Musica sacra. V stolni cerkvi: V četrtek 1. novembra pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalna maša »Exultet« zl. dr. Fr. Witt, graduale in ofertorij Anton Foerster. — V petek ob 10. uri »Requiem« zl. Mihael Haller. — V mestni cerkvi sv. Jakoba je jutri velika maša ob 9. uri: »Missa in honorem B. M. Virginis« v G-mollu zl. Jan. Schweitzer, graduale »Time Domini« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Justorum animae« zl. M. Brosig.

Občni zbor »Sloge« v Gorici bode dne 15. novembra ob 11. uri predpoludne v prostorih goriške čitalnice.

Iz buzetske okolice, dne 29. oktobra. In ko sem vse prečital v Vašem cenjenem listu, pregledujem tudi inserate. »Svoji k svojimi« sem zaklical, ko sem videl, da nek Humljan p. Roč blizu Buzeta ponuja 150 hl. pristnega istrskega vina kranjskim krmarjem. Iz svoje skušnje poznam, da bi bilo to kakor navlaš za kranjske trgovce. Vina ne bi bilo treba iskati po naših brdih, ne bi bilo treba capljati od kmeta do kmeta, saj bi se dobilo vse pri jednem vinotrčcu in v najkrajšem času je vino iz Istre na Kranjskem. Prosim Vas, tiskajte mojo prošnjo. Dosti se je vže pisalo v Va-

šem cenjenem listu, h komu naj se obračajo kranjski krčmarji zaradi vina v Istri. Evo Vam dr. Kureliča v Pazinu ali pa gospoda občinskega tajnika Mandića, evo Flega na Počokaju pri Buzetu; evo g. Šestana v Draguču; evo duhovnikov naše narodnosti, kateri prav gotovo ustrežejo želji kranjskih krčmarjev ali vinotržcev, da jih peljejo h kmetu, k našemu kmetu, ki hrani pravo, nepokvarjeno kapljico. „Naša Sloga“ tiskala je imena več naših zaupnih mož, h katerim bi se lahko obrnili v slučaju neznanja naših krčmarji. Protivniki poznajo nas in naše liste samo takrat, kadar bi bila prilika slovenske novce spraviti v italijanski žep. Tako tudi Lahon Grzinić pozna Slovence, kadar bi rad na njih troške delal dobre kupčije z vinom. Prijazni so z nami, kadar jim damo novce, a ko imajo naše novce, smo jim sužnji in ščuvajo še druge ter delajo proti nam z našim denarjem. Zato, kranjski krčmar, ne hodi k njim, temveč k „svojemu“, našemu kmetu!

Požari. Iz Goričice se nam poroča: Pretečeni ponedeljek 29. t. m. sta bila tukaj v bližini dva ognja. Ravno opoldne je gorelo v Domžalah pri Menačniku, kjer je zažgal triletni deček. Drugi ogenj pokazal se je v Trzinu pri Tomišelnovem Tonetu zvečer, ravno ko smo šli iz cerkve na Goričici, kjer opravljamo pobožnost sv. rožnega venca. Ljudstvo je bilo vse zbegano, mlado in staro je glasno jokalo.

Samomor ali zločin? V gostilni Josipine Rajce v Kandiji pri Novem mestu so pili 27. t. m. pop. ondotni fantje Jos. Mirtič, Ant. Lukšič in Jan. Leharna. Ob šestih je šel Mirtič domov in se vrnil ob 8. uri nazaj, a ni hotel v gostilno. Proti 10. uri je čul mizar. pom. Ant. Mrva nek šum v Krki blizu gostilne. Opazil je v vodi Mirtiča in mu podal desko v rešitev. Mirtič je pa ni mogel prijeti in je izginil v vodi. — Tovariša so prijeli.

Smešna zmeta. Iz Beljaka se poroča: Neki Fr., italijanski agent, je v nedeljo popoldne hotel v Špital ter tekkel v zadnjem trenutku na kolodvor. V naglici pa je skočil v voz vlaka v Trbiž. V vozu sedi neki potnik, ki vpraša prišleca, kam se pelje. Ta odgovori: »V Špital!« — »Tako! O presneto! Torej nisem v pravem vozu!« Hitro ta pograbí svoje stvari in hiti k drugemu vlaku, ki vozi v Špital. Tako se je Fr., ki je hotel v Špital, peljal v Trbiž, neznanec pa, ki je hotel v Trbiž, peljal v Špital. Zvečer sta se seveda vrnila v Beljak in se slučajno srečala. Gotovo sta se debelo pogledala.

Od raznih krajev. Slikarica Kobilca biva sedaj v Parizu in izdeluje sliko »Slovenci se klanjajo Ljubljani«. — Mrtvega našli so v Studencih pri Mariboru pred ondotno cerkvijo delavca Sabernika. — Nadporočnik pri 2. trenpolku je postal poročnik gospod Vodopivec, sin cesarskega svetnika g. Frana Vodopivca. — 40-letnico mašništva in ob enem 20-letnico službovanja na Gradnem je praznoval preteklo nedeljo č. g. Andrej Žnidaršič. — Na Furlanskem je zopet postavljen od konservativne stranke kandidat za peto skupino župnik Zanetti. — Ustrelil se je v Gorici vojak Šišek 16. stotnije pešpolka št. 47. Ustrelil se je, ker bi bil moral vežbati se z rekruti dva meseca, akoravno je služil že drugo leto. V Zagrebu pa se je ustrelil stotnik 53. pešpolka Čapek. — Kancelistom za sodišče v Kopru je imenovan podčastnik I. razreda c. in kr. pešpolka št. 97 Rafael Gruden. — V Šoštanju je umrl gospod Al. Lisec, zagrižen pristaš nemške stranke. — V Ormožu se je vpisalo v novo nemško solo 196 otrok.

Zarota proti predsedniku Loubetu. »Agence Havas« javlja iz Lyona, da je na kolodvoru v Orangen te dni bil prijet delavec Couturier, ki je prišel iz Nimesa. Pri Couturieru so našli pisma, ki pričajo, da je nameraval umoriti predsednika francoske republike Loubeta. V Nimesu je ukrad 2500 frankov ter je s temi sredstvi hotel potovati v Paris ali Lyon, da ondi čaka za umor predsednika primerne časa. Pariška policija hoče zadevo utajiti in izjavlja, da si je Couturier vso zadevo izmislil.

Sipido ujet. Belgijski redarji so 27. t. m. ujeli znanega atentatorja Sipido v Billan-

courtu pri Parizu. Sipido se ni ustavljal aretovanju. Pri njem so našli bodalo. Bruseljski listi javljajo, da se je Sipido mnogo družil s pariškimi anarhisti. Francoska vlada izročila je Sipido brez ugovora, ker ga smatra za anarhista dela.

Društva.

(Vojaški veteranski kor v Ljubljani.) Kor se udeleži dne 2. novembra t. l. na vernih duš dan svete maše zažadnice, katera se bode darovala za umrle korne člani ob 10. uri dopoldne v farni cerkvi sv. Jakoba. Zbirališče v korni pisarni točno ob 1/2 10. uri dopoldne. Obleka paradna v bluzah, pri neugodnem vremenu plašč ali suknja.

(Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča) v Ljubljani namerava glasom odbora sklepa z dne 18. oktobra t. l. v kratkem z zgradbo zavetišča začeti. V ta namen si išče pripravnega prostora par oralov zemljišča ob meji ali v obližju Ljubljane. P. n. posestniki, kateri želijo kako tako pripravnno zemljišče prodati, naj blagovolijo svoje ponudbe nemudoma odposlati društvenemu predsedniku visokorodnemu gospodu Josipu Merku, c. kr. dvornemu svetniku v Ljubljani.

(Podporno društvo organistov.) Iz Ptuja: Namestništvo v Gradcu je pravila »podpornega društva organistov« potrdilo. Društvo ho obsežalo škofije: Lavantinsko, Ljubljansko, Goriško, Krško in Tržaško-Kopersko. Oddelek 13. § 39. teh pravil se glasi: »Prvi občni zbor se skliče v teku jednega meseca po potrjenju pravil od proponenta Silvester Šentjura, v Celji. Ta občni zbor izvoli vodstvo. Prvi občni zbor je sklepčen, ako se oglasi najmanj 20 rednih društvenikov«. Na podlagi tega podpisani uljudno vabi vse gg. tovariše, kakor tudi dotične, ki se v obče zanimajo za prepotrebno društvo na prvi občni zbor, ki se vrši v Celju dne 8. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v »Narodnem domu«. Prečitala in razložila se bodo pravila in izvolilo društveno vodstvo. Najljudneje vabi Silvester Šentjura, min. organist v Ptuiju.

Darovi.

Za krščansko-socijalno zastavo sv. Mihaela so darovali: Josip Zupan, župnik v Dolini pri Trstu 4 K, Matevž Preželj, župnik v Mavčicah 2 kron, Martin Narobe, župnik v Zapogah 2 K, A. Stenovec, župnik na Selih 2 K 60 h, J. Kukulj, župnik v Šenčurju 4 K 80 h, A. Janežič, c. kr. komisar 2 K, J. Kalan, stol. vik. 10 K, Fr. Spental, župnik v Tržiču 5 kron, Lorenc Kristoflič, župnik v Kovorji 5 K, Ig. Nadrah, kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani 5 K, Ivan Vidrgar, župnik v Št. Vidu 5 K, A. Šimenec, župnik v Št. Lovrencu 7 h, A. Koblar, dekan v Kranju 3 K, J. Dobnikar, župnik na Jančah 2 K, J. Jakelj, župnik pri Sv. Jakobu 2 K, J. Šafer, župnik v Dupljah 2 K, Fr. Eržen, župnik na Zalem Logu 5 K, Fr. Zorec, župni upravitelj v Novi Oselici 4 K, Tadej Drnoljavec v Kališah 3 K, Tomaž Kajdiž, kanonik 2 K, dr. A. Ušeničnik, profesor bogoslovja 2 K, A. Česenj, župnik Podgračdom 2 K, Karol Ceme, župnik v Dolu 2 K 10 h.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. okt. V zadevi bosenskih železnic je zmagala ogerska vlada. Szell je sicer zapretel z demisijo. Wittek in Szell sta bila v zadevi pri cesarju. Odločitev je izpala na korist Ogrom. Deputacija pod vodstvom splitskega župana je od ministerskega predsednika dobila nepovoljen odgovor.

Dunaj, 31. okt. Porotno sodišče je obsodilo na smrt na vislicah grobarja Lakuško, ki je 14. aprila s samokresom napadel poslanca Baumanna, ranil njega in ustrelil spremljevalca inženerja Novaka.

Lino, 31. oktobra. Doslej je za peto skupino in kmetske volilne okraje izvoljenih po 45 konservativnih volilnih mož, 15 nacionalcev in liberalcev in 2 moža brez določene strankarske barve.

Trst, 31. okt. Danes pripluje iz Laurencu Marquez Lloydov parnik „Styria“, na katerem se vrne 316 prostovoljcev, ki so pomagali Burom.

Pizek, 31. okt. (Hilsner pred porotniki.) Nadaljni izvedenci so določno potrdili, da priča Pešak dobro vidi in da je lahko spoznal Hilsnerja po obleki in kretanju. Priča Sedlak, obč. zastop. Polni, izjavi, da se je takoj po umoru

Hruze vseobče govorilo, da je Hilsner nje morilec. Trije fantje, ki so bili s Hilsnerjem omenjeni dan na Katarinini gori, so izpovedali, da obtoženec ni šel domov, ampak v gozd Brezina. Naslednji dan je izginila iz njegovega stanovanja vsa njegova obleka, razun hlače, ki jih spozna. Hilsnerjev zagovornik dr. Auredniček je priglasil ničnostno pritožbo, ker predsednik ni ugodil njegovi zahtevi, naj se predloži zdravniško spričevalo o očeh priče Pešaka.

Pizek, 31. okt. Po dosedanjih dispozicijah se zaključí obravnava proti Hilsnerju 10. novembra. Za današnji dan je povabljenih 13 prič. Dne 1. in 2. novembra ne bodo zaslišavali prič, naslednji dan se pa prične zaslišavanje prič glede umora Klime. Povabljenih je za ta dan 15 prič, mej temi starši umorjene ter veččaki. Dne 5. novembra bo zaslišanih 15 prič, mej temi Salomon Wassermann; Erbmana ne morejo dobiti. Dne 6. novembra pride 16 prič, mej temi jetničar iz Kutne hore in bivši Hilsnerjevi sojetniki. Dne 7. in 8. bodo zaslišane zadnje priče, 9. prično zagovorniki s plaidoyerji in 10. se izvrši obsodba.

Mostar, 31. okt. Na črnogorski meji je prišlo do ostrega spopada mej avstrijsko patroljo in črnogorskimi vojaki. Bil se je krvav boj, v katerem so Črnogorci zgubili jednega poročnika in jednega korporala, Avstrijci pa dva infanterista.

Belgrad, 31. oktobra. Beligranski »Mali Žurnal« poroča, da je hotel razkralj Milan v sporazumu z bivšim ministrskim predsednikom Vladanom Gjorgjevićem odstraniti raz prestola svojega sina Aleksandra, češ, da je slab, neraven in bolan ter proglasiti prestolonaslednikom 12 letnega nezakonskega svojega sina po imenu Obrena, ki se sedaj nahaja v Carigradu. Milan je njegovi materi kupil v Carigradu hišo. Ker je zadeva prišla pred časom v javnost, je bila Milanova namera preprečena.

Rim, 31. okt. Škof iz Stanislava je postal metropolit gališki.

Rim, 31. okt. Laška vlada je storila korake pri vladah Brazilije in Argentinije, da dobi v pest glavnega sokrivca Brescejevega dejanja anarhista Gianottija.

Caracas, 31. okt. Izredno močan potres je povzročil tu ogromno škodo. Trideset oseb je ubitih, mnogo ranjenih. Predsednik republike se je rešil s skokom skozi okno in si zlomil nogo. Potres so čutili do Andena.

Novijork, 31. okt. Grozna eksplozija se je pripetila v kemični tovarni tvrdke Tarrant in dr. Ponesrečenih je 100 do 200 uslužbencev. Poslopje je pogorelo. Škodo cenijo na 1,500.000 dolarjev.

Vojska na Kitajskem.

Pariz, 31. oktobra. »Agence Havas« poroča iz Pekina: Li-Hung-Čang je naznanil poslanikom, da se je zastrupil Yushien.

London, 30. okt. »Daily News« poročajo iz Shanghaja: Glasom kitajskih poročil izjavlja Li-Hung-Čang glede objavljenih mirovnih pogojev, da so vsprejemljivi.

Washington, 31. okt. Državni tajnik Hay je odposlal odgovor vlade na nemško-angleško pogodbo. Odgovor se pa objavi še le tedaj, ko ga poslanika izročita v Berlinu ozir. Londonu.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški pisal Alessandro Manzoni. prevel I. B. — (Dalje.)

Prikaže se pri vseh osebah, na vseh krajih, pri vsakem spominu iz preteklosti. Če ubožica premišljuje svojo bodočnost, ne da ji miru Rencov duh, kakor bi ji hotel reči: »Saj bom gotovo zraven.« Nemogoče je, da bi nanj ne mislila. A vender je Lucia menj mislila nanj, nego je želelo njeno srce, in tako

je precej dosegla svoj namen. Dosegla bi ga še bolj, če bi si ga sama želela. A bila je pri nji vedno donna Prassede, ki bi ji tudi rada iztrgala iz srca spomin Rencov s tem, da je vedno o njem govorila: »No? Ali še misliš nanj?«

»Na nikogar ne mislim«, odgovarjala je Lucia.

Donna Prassede se ne zadovolji s takim odgovorom in zahteva dejanja, ne samó besede, ter govori o navadi deklic, »ki se ne znebe več razuzdanca, katerega so si vsadile v srce. Če se jim izneveri pošten in pameten možak, udajo se precej v osodo. Če pa izgube kacega malopridneža, to je zanje neozdravljiva rana.« Potem pa začne obdelavati odsotnega ubožca, ki je prišel v Milan ropat in morit, in zahteva, da tudi Lucia prizna malopridnosti, katere je doma doprinesel.

Lucia zatrjuje z glasom tresočim se od sramežljivosti in nejevolje svoje blage in ponižne duše in roti, da so se o onem revčku vedno samó dobre stvari slišale, in si želi, da bi bil kak rojak prisoten, ki bi ji mogel pritrditi. Zagovarja ga glede onega, kar je učinil v Milanu, z njegovim neomadeževanim dotedanjim življenjem. Braní ga in ga mora braniti iz ljubezni do resnice in kot svojega bližnjika, kakor je sama vedno trdila. A iz teh pogovorov je posnela donna Prassede nove dokaze, da si ga Lucia še ni izbila iz glave.

In res, težko je reči, kaj je bilo prav za prav resnično. Ker ga je namreč starka kot malopridneža slikala, obudila se je v deklici vsled naravnih zakonov še bolj živo in določno podoba, katero si je o njem napravila po tako dolgem občevanju. Zadušeni spomini se ji proti volji ponavljajo. Zaničevanje in nejevolja obudita v nji novo spoštovanje in sočutje za njega; slepo in divje sovraštvo vzbudi njeno pomilovanje. Kdo bi se čudil, da ni mogla svojega ljubimca s silo iztrgati iz srca in si ga izbiti iz glave, ker je njeno srce še vedno bilo zanj? Sicer pa taki pogovori z Lucio niso dolgo časa trajali, kajti Lucia je začela ihteti.

Če bi donna Prassede radi tega tako ravnala z njo, ker je deklico že od davna sovražila, mogoče bi jo solze premagale, da bi molčala. A ker je imela dobre namene, ni se dala s tem ugnati. Vzdihovalje in ponižne prošnje lahko ustavijo orožje sovražnikov, ne pa nož ranocelnikov. Ko je tako storila svojo dolžnost, prešla je od očitanja in karanja k opominjevanju in svētóm, katere je osladila s hvalo, da je pomešala v grenkobo tudi nekoliko sladkosti in da bi lažje dospela do cilja, če bi nategnila vse strune.

Kljubu temu očitaju, ki se je vselej jednako pričenjalo in jednako nehavalo, vender Lucia ni bila nejevoljna na sitno pridigarico, ki je sicer zelo blago ravnala z njo, kakor bi tudi s tem hotela nekaj doseči. Po tacih pogovorih je ostala v nji neka razburjenost, razne misli in čutila so se ji podila po glavi, kajti le polagoma in s težavo se je zopet pomirila.

Dobro je bilo za Lucijo, da donna Prassede ni samo nji izkazovala svoje dobrote. Njeno očitanje ni moglo biti tako pogostno. Kajti razven služinčadi je imela toliko glav, katere je morala voditi in vladati. Razven drugih priložnostij, pri katerih je radovoljno izkazovala svoje dobrote ljudem, ki jo sicer niso nič brigali — in te priložnosti je morala poiskati, ker se ji niso same ponudile — imela je pet hčér. Nobena ni bila doma, a dale si ji več misliti, kakor če bi bile doma. Tri so bile redovnice, dva omoženi. Donna Prassede je morala tedaj tri samostane in dve hiši nadzorovati. To je bilo zamotano ogromno delo in tem bolj težavno, ker dvema možema s svojimi očeti, materami in brati ter trem opatinjam z drugimi visokimi glavami in mnogimi redovnicami ni ugajalo to nadzorstvo. Bila je vojska, bilo je pet vojsk, ki so bile tajne, kolikor toliko dostojne, a živahne in brez prestanka. Povsod so neprenehoma pazili, da bi jo odgnali, preprečili njene svēte, da bi se ognili njenim vprašanjem, da bi vse kolikor mogoče odtegnili njenim očem.

Mnogo več težav je še imela premagati pri drugih opravilih. Saj vemo, da dobrote moramo s silo izkazovati. Le domá se je prosto gibala njena gorečnost. Tu je vse

plesalo, kakor je ona godla, izvzemši don Ferrante, s katerim sta se pisano gledala.

Kot učenjak ni hotel ne zapovedovati ne ubogati. Prav se mu je zdelo, da njegova soproga gospodari v domačih zadevah. A on ni hotel biti njen sluga. Če ga je prosila, rad ji je vstregel s peresom; saj to je znal. A tudi tu se je branil, če je bil prepričan, da žena nima prav. „Če tako dobro vé, naj pa sama piše!“ dejal je ob tacih prilikah.

Donna Prassede ga je potem skušala pregovoriti; mrmrala in godrnjala je, imenovala ga je čudaka, svojeglavneža, učenjaka. Zadnji naslov mu je dala samo v jezi, ob enem pa se mu je z njim tudi laskala.

Don Ferrante je mnogo ur prebil v svoji sobi, kjer je imel številno knjižnico, skoro tristo zvezkov. Vsa dela so bila izbrana, najslavnejše stvari o raznih predmetih, v katerih je bil bolj ali manj zveden. V astrologiji je bil po pravici več kot diletant.

On ni imel v oblasti samo splošnega znanja in besedila o vplivih, aspektih in konjukcijah; temveč govoril je kot s katedra o dvanajstih nebesnih znamenjih, o večjih krogih, o svetlih in temnih stopinjah, o vzdigovanji in nežanji, o prehodih in preobratih, o najgotovnejših in najskritejših podlagah znanosti. Čez dvajset let je že v dolgih in pogostnih razgovorih branil sestav Kardanov proti drugemu učenjaku, ki je trdovratno zagovarjal sestav Alkabitov, iz same svojeglavnosti, kakor je navadno rekel don Ferrante. On je zelo cenil starodavnike, ni pa mogel videti, da ljudje niso niti onega hoteli verjeti novejšim učenjakom, a čemu so prav imeli. Dobro je poznal tudi zgodovino vedé, navajal je večkrat prorokovanja, ki so se uresničila, in je govoril umno in učeno o drugih prorokovanjih, ki se niso izpolnili. Dokazal je, da tega ni kriva veda, ampak oni, ki so jo napačno porabili.

Učil se je po potrebi tudi stare filozofije, in da bi še nekaj pridobil, prebiral je vedno dela Dijgena Laercija.

Ker pa nikdo ne more vseh še tako lepih sestavov imeti v malem prstu, izbral si je don Ferrante Aristotela, ki ni ne iz stare, ne iz nove šole, ampak je samo filozof, kakor je on trdil.

Imel je tudi dela najbolj umnih in prebranih učencev njegovih v novi šoli. Dela njegovih nasprotnikov še brati ni hotel, da bi ne tratil časa; ni jih hotel kupiti, da bi ne tratil denarja. Izjemoma je imel v svoji knjižnici dvaindvajset knjig „De subtilitate“ in še par antiperipatetiških Kardanovih del, ker je ta učenjak toliko storil za astrologijo.

(Dalje sledi.)

Cena žitu na dunajski borzi

dné 30. oktobra 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K	—	do K	—
» » pomlad	»	8.00	»	8.01
Rž za jesen	»	—	»	—
» » pomlad	»	7.66	»	7.67
Turšica za jesen	»	—	»	—
» » pomlad	»	5.34	»	5.35
Oves za jesen	»	—	»	—
» » pomlad	»	5.88	»	5.89

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podvina v km/h
30	9. zvečer	738.0	12.3	sr. jzh.	oblačno	—
31	7. zjutri	738.7	8.0	sl. svzh.	oblač.	0.0
1	2. popol.	739.4	14.5	sr. zah.	del. jasno	—

Srednja večerajšnja temperatura 9.4°, normale: 7.6°.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzovo imitacijo, broniranje, kipov iz mavca, broniranje ograj pri stopnicah, vse v najkrajši izvedbi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 26 11—5

Graščina v Brežicah

ima še večjo množino **prav dobrega**

vina

iz Sromeljskih gorle po ugodni ceni

na prodaj.

Za pristnost vina se jamči. Oddá se v večji in manjši množini. 970 3—2

Zanesljivo pristna vina
črna in bela
iz istih in daljinskih vinogradov
priporočila 968 10 2
C. Zalaznik v Pulju (Pola).
Cene brez konkurence.

Hišo
v Dolnem Kronovem šte. 5,
v belocerkovski fari,

ležečo tik ceste, h kateri spadajo: gospodarsko postopje, lapa njve in travniki z gozdom vred, **prodá** iz proste roke posestnik **Jožef Vrečar**, bivajoč v severni Ameriki.

Prodaja se bode vršila dné 7. novembra t. l. na licu mesta predpoldne.

Več pové pooblaščenec **Anton Žgur** župnik v Hrenovcih pri Postojni. 969 2—2

Gostilna „pri Cenkarju“.
Pristni prosekár in bržanka
liter po 52 kr. Istrijsko novo vino po 40 kr. liter. Dobra stara vina po 36, 40, 48, 56 kr. liter.
Čez ulico 4 kr. ceneje.
Klobase
Vsako soboto in nedeljo ječne, krave, rižove, mesne sveže in pre-kajene iz najboljšega prašičevega mesa, domači izdelki.
Priporočila se s spoštovanjem **Franc Slatnar**, gostilničar.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta **denarna loterija** — edina v Avstriji zakonito dopuščena — ima **18.122 dobitkov v gotovem denarju** v skupnem znesku **418.640 kron.**

Glavni dobitek znaša

200.000 kron
v gotovem denarju.

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski urad. Zrebanje nepreklicljivo dné 13. decembra 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji, I., Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri davkarijah, poštah in brzojavah pa železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije. 119 10-2
Oddelek za državne loterije.

Mizarska zadruga

v Št. Vidu pri Ljubljani

se toplo priporočá prečastiti duhovščini in vsemu p. n. občinstvu v naročitev raznovrstne

hišne oprave

kakor tudi **druge oprave**, temne in likane, poljubno po želji izvršene.

Raznovrstne oprave izvršujejo se v vseh poljubnih slogih, lastnih in predloženih uzorcih, najtrpežnejše in iz dobro izsušenega lesa po nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporočá

J. Arhar,
načelnik.

759 10

Proti malokrvnosti.
Železnato vino
lekarnarja **G. Piccoli**
v Ljubljani
dvornega zdravnika Nj.
Svetosti papeža
ima v sebi **90krat več železa**
kakor druga po reklamah nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 1—12
Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, neravnih ali vsled bolezní oslabilih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. II. 590 50-18
Dobiva se v steklenicah po pol litra.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporočá preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke** iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke** posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 71

Kravate

za gospode,
od najfinejših do najcenejših,
Srajce
za gospode,
ovratnike, manšete
(najboljše z znamko Suppančič),
normalno perilo,
nogovice,
robce itd.
priporočá 901 4
Karol Recknagel,
Mestni trg št. 24.

Učenca

za pozlatarski in podobarski obrt
vsprejme
Franc Toman v Ljubljani,
Valvazorjev trg št. 1. 931 12-6

Špitalske ulice št. 7, I. nadstr.
Zobozdravniški in zobotehnični atelje.
Ordinacija od 9—6., ob nedeljah in praznikih od 9—12. ure.
751 11
Zobozdravnik
med. univ. D^r. RADO FRLAN
špecialist za zlate plombe,
naznanja p. n. občinstvu, da si je nabavil električno pripravo za vlijanje porcelanastih plomb, katere se delajo popolnoma jednake zobu tako, da jih ni možno spoznati.
V njegovem ateljeju se izdelujejo: posamični zobje vsake vrste, zlate krone in spone, **zobovja iz zlata**, kavčuka, aluminija, celuloida in cina.
Opomba. Zlate in porcelanaste plombe, kakor tudi vse operacije v ustih izdeluje zobozdravnik dr. R. Frlan s am, ne pa znabiti kak tehnik.

Udano podpisani kavarnarji dovoljujejo si svojim p. n. gostom uljudno naznanjati, da so, z ozirom na posebno v zadnjih dveh letih neobično naraščajoče režijske stroške, kakor tudi vsled draginje za vporabo potrebnega blaga, primorani ceno
od 1. novembra t. l. dalje
1 skudelice moka od 10 na 13 kr.,
1 „ ali čaše kave „ 12 „ 13 „
1 čaše holandskega čaja „ 12 „ 14 „
povišati, ter prosijo nadaljnega cenjenega zupanja z zagotovilom točne postrežbe.

Antona Gnesde vdova,
kavarna „pri Slonu“.

Herman Oswald,
kavarna „Casino“.

Fran Krapež,
„Narodna kavarna“.

Anton Krapš,
kavarna „Evropa“.

Andrej Stuppan,
kavarna „Valvazor“.

973 3—2

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti

Medjatova hiša.

889 8

IVAN MILAVEC

izdelovatelj orgelj

v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 19

se najljubše priporoča prečistiti duhovščini za izdelovanje

novih cerkvenih orgelj

po najnovejših in preskušanih sestavih, z večletnim poročtvom.

Nadalje se priporoča tudi za vsa v to stroko spadajoča

popravila (predelavanje, vglasevanje itd.), katera se izvršujejo

točno in po najnižjih cenah.

956 3

Stajerska

RODANSKA

KISLA VODA

Jemljeo Styria-vrelec

SVETOSLAVNA.

krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga

za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani.

259 52-51

Za izborna naložitev kapitala

se priporočajo

po peštanski ogerski komercialni banki

izdani:

4⁰/₁₀ zastavna pisma, odplačljiva a K 200.—. (Obrestovanje od dnevnega kurza računano 4³/₁₀ %, dobiček srečkanja ca. 7¹/₂ %).

4⁰/₁₀ komunalne obligacije, odplačljive a K 210.—. (Obrestovanje od dnevnega kurza računano 4³/₁₀ %, dobiček srečkanja ca. 12 %).

4¹/₂ ⁰/₁₀ premovane komunalne obligacije, odplačljive a K 220.—. (Obrestovanje od dnevnega kurza računano 4³/₁₀ %, dobiček srečkanja ca. 8 %).

4¹/₂ ⁰/₁₀ zastavna pisma, odplačljiva a K 200.—. (Obrestovanje od dnevnega kurza računano 4³/₁₀ %, dobiček srečkanja ca. 2 %).

4¹/₂ ⁰/₁₀ nepremovane komunalne obligacije, odplačljive a K 200.—. (Obrestovanje od dnevnega kurza računano 4³/₁₀ %, dobiček srečkanja ca. 2 %).

Dobivajo se vedno natančno po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. Mayer

bančni in menjalni zavod

v Ljubljani.

971 1-1

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4⁰/₁₀.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in

984 132 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Dunajska borza.

Dne 31. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	97-20
Skupni državni dolg v srebru	96-95
Avstrijska zlata renta 4 ⁰ / ₁₀	114-50
Avstrijska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200 kron	98-10
Ogerska zlata renta 4 ⁰ / ₁₀	114-60
Ogerska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200	90-15
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1683—
Kreditne delnice, 160 gld.	652-50
London vista	240-65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117-65

Dne 30. oktobra.

3-2 ¹ / ₂ državne srečke l. 1854, 250 gld.	170—
5 ⁰ / ₁₀ državne srečke l. 1860, 100 gld.	159-75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199—
4 ⁰ / ₁₀ zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93-70
Tisne srečke 4 ⁰ / ₁₀ , 100 gld.	—
Dunavske vravnave srečke 5 ⁰ / ₁₀	252-50

20 mark

20 frankov (napoleonov)

Italijanski bankovci

C. kr. cekini

23-53

19-21

90-70

11-38

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878

Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4⁰/₁₀

Prioritetne obveznice državne železnice

južne železnice 3⁰/₁₀

južne železnice 5⁰/₁₀

dolenjskih železnice 4⁰/₁₀

Kreditne srečke, 100 gld.

4⁰/₁₀ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.

Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.

Ogerskega

Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.

Rudolfove srečke, 10 gld.

116-25

93-75

—

321-75

119-75

99-50

389-25

350—

41-75

19-50

12-15

60—

Salmove srečke, 40 gld.

St. Genois srečke, 40 gld.

Waldsteinove srečke, 30 gld.

Ljubljanske srečke

Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.

Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.

Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.

Akcije južne železnice, 200 gld. sr.

Splošna avstrijska stavbniška družba

Montanska družba avstr. plan.

Trboveljska premogarska družba, 70 gld.

Papirnih rubljev 100

170—

198—

—

50—

266-50

6125—

785—

106—

153—

409—

450—

251-25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanja za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju

najmanjšega dobitka. — Promese za vsako izrebanje.

Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Higijenični frizirski in brivski salon

Otona Fettich-Frankheima

v Ljubljani

Kongresni trg št. 17

povečan ter z vsemi zahtevami sedanjega časa primerno opremljen. Popolnoma ločen

frizirski salon za dame.

Najskrbnejša natančnost in higijenična čistost pri izvrševanju vseh del.

Posebno opozarjam p. n. dame na novi anti-septični

(870 4-4)

glavo zmivalni aparat

kot najbolje sredstvo proti izpadu las ter proti vsem boleznim na laseh.

Izdelujejo se vsa lasna dela najbolje ter se lasje plačujejo po najvišji ceni.

Ustanove za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjena so s pričetkom tekočega leta

tri mesta cesar Franc Jožefove ustanove za realce

po 100 K na leto

Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, revni dijaki ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev teh ustanov vlagati je s potrebnimi dokazili vred do 20. novembra letos pri šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 17. oktobra 1900.

Velika loterija za vojake-invalida

Predzadnji teden.

z dobitki v zlatu in srebru.

Glavni dobiček 60.000 kron

v gotovini z 20 % odbitka.

Srečke za invalide po 1 krono

priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

118 10

Slavnemu p. n. občinstvu se uljudno naznanja, da se prične

v soboto dné 3. oktobra 1900

v Prešernovih ulicah št. 1

v Friš-ovi palači

velika prodaja blaga

in sicer pride na prodaj:

Velika partija sukna, med tem angleško in brnsko sukno in blago za haveloke.

Velika partija raznega volnenega blaga za dame in barvanega barhenta od 15 kr meter naprej.

Velika partija Smyrna-preprog (tephov) vsake velikosti, kakor preproge za pred posteljo in za na stene. Preproge, 2 metra široke in 3 metre dolge, po gld. 5-90

Velika partija svilnatih blaga, med tem najnovejši vzorci Taft-svile, po 95 kr. meter.

Velika partija modrocev, približno 500 komadov, iz neke konkurne mase, od 30 kr. višje.

Vrh tega še nekaj izvanredno cenih partij raznega blaga.

Ker se bode omenjeno blago po izvanredno nizkih cenah prodalo, je upati, da se izbira v kratkem zmanjša, in je tedaj priporočljivo, da se vsakdo, kdor želi to ugodno priliko uporabiti, pravočasno z nakupom preskrbi.

976 1

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzinju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 31. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	97-20
Skupni državni dolg v srebru	96-95
Avstrijska zlata renta 4 ⁰ / ₁₀	114-50
Avstrijska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200 kron	98-10
Ogerska zlata renta 4 ⁰ / ₁₀	114-60
Ogerska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200	90-15
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1683—
Kreditne delnice, 160 gld.	652-50
London vista	240-65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117-65

Dne 30. oktobra.

3-2 ¹ / ₂ državne srečke l. 1854, 250 gld.	170—
5 ⁰ / ₁₀ državne srečke l. 1860, 100 gld.	159-75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199—
4 ⁰ / ₁₀ zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93-70
Tisne srečke 4 ⁰ / ₁₀ , 100 gld.	—
Dunavske vravnave srečke 5 ⁰ / ₁₀	252-50

20 mark

20 frankov (napoleonov)

Italijanski bankovci

C. kr. cekini

23-53

19-21

90-70

11-38

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878

Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4⁰/₁₀

Prioritetne obveznice državne železnice

južne železnice 3⁰/₁₀

južne železnice 5⁰/₁₀

dolenjskih železnice 4⁰/₁₀

Kreditne srečke, 100 gld.

4⁰/₁₀ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.

Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.

Ogerskega

Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.

Rudolfove srečke, 10 gld.

116-25

93-75

—

321-75

119-75

99-50

389-25

350—

41-75

19-50

12-15

60—

Salmove srečke, 40 gld.

St. Genois srečke, 40 gld.

Waldsteinove srečke, 30 gld.

Ljubljanske srečke

Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.

Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.

Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.

Akcije južne železnice, 200 gld. sr.

Splošna avstrijska stavbniška družba

Montanska družba avstr. plan.

Trboveljska premogarska družba, 70 gld.

Papirnih rubljev 100

170—

198—

—

50—

266-50

6125—

785—

106—

153—

409—

450—

251-25

Pojas

v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,

poleg o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih

papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocoga

obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.